

El futur del català depèn de tu

El futur del català depèn de tu

**Carme
Junyent**

La Campana

CARME JUNYENT
Edicions La Campana
Barcelona, 2020
144 pàgines

Tots els llibres tenen una història interna, però només a vegades es fa explícita. En aquest cas, una editora (Isabel Martí) fa un encàrrec a una lingüista (Carme Junyent), que primer accepta la feina, després es fa enrere i finalment la torna a acceptar, si hom l'ajuda.

L'última acceptació es deu a una periodista i assessora lingüística (Bel Zaballa), el nom de la qual no surt a la portada però sí a la portadella. És la persona que embasta i que pregunta, que repregunta i que refà, la persona que al capdavant l'ajuda, que escriu les justificacions, que enfila les argumentacions, que transcriu les idees de l'experta. Carme Junyent ho confirma: «El mèrit és d'elles, perquè sense l'energia de la Isabel, la feina de la Bel i la mirada crítica d'ambdues, aquest llibre no hauria sortit. La meva admiració per dues dones que han sabut aparcar el seu ego en favor d'un projecte que entenen superior. Sí, ho sé, és la seva feina. Només dic que l'han fet bé.»

El llibre mostra la Carme Junyent que coneixem, africanista en l'ADN i especialista en llengües amenaçades, que s'arromanga verbalment per parlar d'una llengua europea que molts estimem i defensem, tan amenaçada pels altres com per nosaltres mateixos: la llengua catalana, menystinguda secularment per l'Espanya de sempre (i aliena a les institucions europees), també menystinguda en força contextos en què els catalanoparlants l'abandonen. «Si no em costa gens dir-ho en castellà...» «Si tinc la sort de saber més d'una llengua...» «Au,

no compliquem les coses.» Llegiu també *Corregir mata*, de Pau Vidal, que us agradarà. Especialment l'article «La mentalitat de l'esclau».

Una Carme Junyent que continua traient el sumeri, l'accadi, l'amazic, el copte... i que enlluerna amb un pensament refinat, però que en aquest llibre interpel·la el lector parlant del català, amb un «depèn de tu», que és com un «diguem no». Perquè la llengua no ens la poden prendre, ni ens la podem deixar perdre, si no volem.

L'obra consta de vuit capítols i arrenca amb dades esfereïdores que, si parléssim d'espècies animals, ens afanyaríem a corregir, però que, tractant-se de llengües, sembla com si a alguns tant els fes. El català forma part del 40% de llengües del món que són en la fase primària de l'extinció. Junyent n'esmenta els tres símptomes principals i la recepta per a salvar el català: un 30% del compromís de les persones que tenen el català com a llengua primera, un 60% de la solidaritat de les persones que tenen el castellà com a llengua primera i un 10% de l'esperança de les persones que tenen altres llengües diferents del català i del castellà com a llengua primera.

La tesi del tercer capítol és una de les més potents: el bilingüisme mata el català i el multilingüisme el salva. Val la pena de llegir-ne els motius. Igual que en el quart capítol, amb la vulneració de drets lingüístics, i el cinquè, amb exemples de discriminació lingüística. I és que, efectivament, sempre cedim els mateixos.

Junyent ha escrit una interessantíssima llibreta de vacances durant el mes d'agost —la trobareu a *VilaWeb*—, amb temes ben diversos que li van proposar els seus seguidors de Twitter. Ara, a la tardor,

ens deixa una llibreta amb un deure concret a propòsit del tema de la llengua. Llàstima que, experta com és, Junyent no ho aprofiti per a encabir en el discurs, amb més o menys atenció, altres visions del problema vingudes de persones o de grups que també hi entenen, i molt: Albert Branchadell, Gabriel Bibiloni, Albert Bastardas, Pau Vidal, Francesc X. Vila... i el mateix grup Koiné, per exemple. Miquel Pueyo, actual alcalde de Lleida, ens alertava fa pocs anys del «fantasma de la mort del català». A vegades avançaríem més si els experts es retroalimentessin.

Us recomano el llibre, per descomptat, de lectura ràpida i de reflexió pausada. Em pregunto si no és el contingut d'un llibre com aquest el que hauria d'arribar a un públic molt més ampli i divers. Els més convençuts no canviarem de llengua. Però... i tots els altres? «S'han de crear les condicions perquè la gent opti pel català.»

DAVID PALOMA

Punts de venda

→ per internet

iQUIOSC.cat

www.iquiosc.cat/llengua-nacional

Cooperativa Abacus

<http://abacus.coop>

La llibreria

7, plaça Joan Payrà
66000 Perpinyà
www.llibriacatalana.cat/ca

Alibri Llibreria

C. de Balmes, 26
08007 Barcelona
<http://www.alibri.es>

Bonpreu Escalat Malla

C-17 Km. 551
08519 Malla
www.bonpreuesclat.cat

Llibreria Claret

C. de Roger de Llúria, 5
08010 Barcelona
www.claret.cat

La Impossible Llibreters

C. de Provença, 232
08036 Barcelona
<http://www.laimpossible.cat>

La Ciutat Invisible

C. Riera d'Escuder, 38
08028 Barcelona
<http://www.invisible.coop>

Llibreria La Ploma

C. de Sicília, 332
08025 Barcelona
www.laploma.org/cat

Llibreria Documenta

C. de Pau Claris, 144
08009 Barcelona
documenta-bcn.com

Llibreria Calders

Ptge. de Pere Calders, 9
08015 Barcelona
www.facebook.com/lacalders

Llibreria Sauret

C. del Carme, 14
25300 Tàrraga
www.llibriasauret.es

Llibreria Fan Set

C. de Sant Ferran, 12
46001 València
www.octubre.cat/llibreria_fanset.php

Llibreria Drac Màgic

C. de Jeroni Antich, 1
07003 Palma
www.llibriadracmagic.net

Llibreria Sellarès

Pl. del Carme, 6
08720 Vilafranca del Penedès
Tel. 93 89 21 286

Llibreria Les Voltes

Pl. del Vi, 2
17004 Girona
www.lesvoltes.cat

Llibreria Gaudí

C. de la Galera, 12
43201 Reus
llibraudi.wordpress.com

Saltamartí Llibres

C. del Canonge Baranera, 78
08911 Badalona
www.saltamarti.cat

Llibreria Universitat

C. del General Güell, 8
25200 Cervera
editor.comerçlocal.cat
free/llibreria17/llibreria-universitat

Llibreria Quart Creixent

C. d'en Rubí, 5
07002 Palma
www.quartcreixent.cat

Quiosc Santa Anna

Pl. Santa Anna, s/n
08301 Mataró
www.facebook.com/quiosc.santa.anna